

Előfizetési árak:

Egész évre frt 10.—
Félévre „ 5.—
Megyedévre „ 2.50
Egy hóra „ 1.—
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
Vasárnap kivételével

DEBRECZENI ELLENŐR

Szerkesztőség

és
Kiadóhivatal:
Főplaccz, a városházzal
szemben.

Hirdetések a logmár-
sékeltobb árszámítás
mellett.

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Hangpróbák.

Debreczen, december 3.

(K.) A most folyó költségvetési vita minden elfogulatlanul gondolkozó embert meggyőzhet arról, hogy az ellenzék akadékoskodása következtében bizonyos dekádens irány honosult meg a Sándor-utcza palotában, mely egy cseppet sem alkalmas arra, hogy parlamenti életünk tekintélyét a művelt külföld előtt emelje.

Sohasem hangzott el még annyi a tárgyhoz nem tartozó beszéd, mint a mostani költségvetési vitánál. Ünnepezt és kevésbé ünnepezt szónokok egész gárdája jelentkezett szólásra, a legtöbb közülök azon nagyon is naiv hitben, hogy nagyhangú frázisaikkal és a nemzet állítólagos sebeinek feltüntetésével tönkre fogják silányítani az általok gyűlölt Bánffy kormányt.

A mi parlamentünk szónokai — tisztelet a kivételeknek — a szenvedély hangját követik felszólalásaikban. Szüntelen személyes motivumokkal dolgoznak és fékevesztett szilajságuk leszállítja a magyar parlamenti élet eddigi tekintélyét a föld poráig.

Áldatlan szóharcok, gyanusítások, egybebötte a legkiméletlenebb támadásokkal napirenden vannak abban a testületben, melynek tagjaitól az ember nem éretlen gyerekeskedéseket, hanem komoly munkát várna.

Az ellenzéknek semmi sem jó, bár jobbat nem tud produkálni és éppen ebből kifolyólag úgy cselekszenek, igen sok-

szor, mint a vásott gyermek, ki tehetetlen dühében nyelvét öltögeti azokra, kikre valamiért megharagszik.

A tanácskozások nyugodt menetét minduntalan megzavarja egy-egy buzogányos honatya és egy külön *ellenzéki szótlárral* hóna alatt a legválogattottabb gorombaságokat dobálja a kormány felé, meg nem gondolva, hogy az elhajított kő sokszor azt üti fejen, a ki ezzel másnak akart ártani.

Az is bizonyos, hogy az ily fajta kirohanások se nem viszik előre a nemzet igazait, se nem használnak az ellenzék presztizsének emelésének. Mert elvégre is dobbal nem lehet verebet fogni és nagyhangú frázisokkal, a köz-helyek únos-úntalan való felhasználásával nem lehet egészséges politikai életet teremteni.

A szabadelvü-párt a jelen költségvetési vita folyamán multjához hiven, nobilisul viseli magát. Nem támad, nem gyanusít és azon van, hogy mielőbb bevégezhesse azon munkát, melyet a nemzet jó lélekkel reá bízott.

És ez a munka együttes erővel, egymás politikai nézeteinek tiszteletben tartásával könnyen meglelne oldható, így azonban lassankint elposványosodik a budgetvita és a sürgősen megoldandó, a nemzet vitalis érdekeit mélyen érintő kérdések megoldása hovatovább késik.

Ezeket a bomlasztó és a választópolgárokat is kétségkívül boszantó állapotokat pedig most kellene megszüntetni. Maholnap itt lesz a millennium és

nekünk majd szégyenkezünk kell parlamenti erkölcsünk elvadulása felett.

Ennek pedig nem szabad megtörténni és éppen azért a fenyegető bajt egyesült erővel el kell távolítanunk. A szólásszabadsággal való bánást meg kell tanulnunk, nehogy ellenségeink kaczaja kiskoruságunk felett bántólag vegyüljön a millennaris ünnepség zajába.

A nemzet a komoly kötelességek megoldása és teljesítése végett küldi képviselőit a parlamentbe és gyermekes berzenkedések, csapszéki jelenetek helyett komoly munkát vár a mandátumok birtokosaitól. Éppen azért úgy eszthetikai érzéküket, mint politikai érettségüket joggal bántják azon saltomortalék, melyeket egyes jó urak megcselekszenek a parlamenti élet küzdőterén.

Az ellenzék pedig ne bántsa Bánffy és a kormányt. Ne irigyeljék tőlük azt a hatalmat, melyet ők a nemzet javára érvényesítenek mindenha és nyugodjanak meg abban, hogy az ő esetleges kormányzásuk oly útvesztőbe vinné ezt a sokat szenvedett nemzetet, melyből nem lábolna ki sohasem.

Shakspere fuvolájáról bizonyára hallott már mindenki. Fiat applicatio. Hasztalan adjuk a legjobb fuvolát is az olyan ember kezébe, ki nem tud fuvolázni. Hasztalan adná a nemzet a hatalmat az ön maguk közt is folyton egyenetlenkedő ellenzéki férfiaknak, nem tudnák azt kezelni, mert valamint a fuvolához zenei tudás, úgy a hatalom kezeléséhez nyugodt bölcsesség ke.l.

T Á R C Z A.

A trasteverina.

— Rajz. —

Irta: **Alfonse Daudet.**

A darabnak vége volt. Mig a közönség, az érzett benyomásokat egymással közölve előre tolongott, a költő egy pár barátja, köztük én is, a költőt a művészek bejáró aijtánál vártuk, hogy kifejezzük előtte szerencsekivánataink. Rendkívüli sikert a darab természetesen nem aratott. A pedans kritika kimondta ítéletét: „a darab nem a szinpadra való!” Mi azonban büszkék voltunk barátunkra, ki oly nyelvet mert használni, mely gondolatait oly főséges versekben tudta tolmácsolni, mely alakjait úgy mutatta be, a milyének a valóságban voltak.

A gépészek, tüzoltók, figuransok közt végre előjött a költő s feléak közeledett. Felső teste kissé meghajoltnak látszott, s mintha fázott volna, kabátjának gallérja föl volt gyürve, s részben szürkülő haját is befedte. A költő szomorú hangulatban látszott lenni, mert a jó barátok s mivel emberek tapsa végre is a közönségnek csak egyik részére szorított. Ha az ember husz esztendeig dolgozik s érzi, hogy tehetsége és ereje tetőpontját érte el, a tömeg együgyűségében van valami lealázó, összemorzsoló... A közönségnek hátha igaza van.

Kézszeritásaink, szerencsekivánataink egy kis barátságot öntöttek belé.

— Azt hiszik, hogy csakugyan jól ment?

Egyikünk biztatni kezdé:

— Azt mondhatom — folytatá, — hogy minden tölemtelhetőt megtettem.

S lázasan remegő kezét a mienkbe tette, könyes szemével a mienket kereste, hogy vajon őszinteséget olvass-e belőlök.

Mig így ácsorogtunk az elhagyott járón, s barátunkat vigasztalni igyekeztünk, mellettünk egy hatalmas hamisíthatlan olasz hang kiáltá:

— Elég volt már a költészetből; gyérünk haza, s együnk egy stufatót.

Egyszersmind pedig egy capotteba, s vörös koczkás köpenybe burkolt testes nőalak ragadtá meg a költő karját, annyira határozottan, annyira parancsolómódon, hogy a költőnek, mint arcvonásai félreismerhetetlenül elárulták, véghetetlenül rosszul esett.

— Ném, mondá felénk fordulva, s azután nevéhez fordulva, mosolyt erőltetve kérdezé tőle:

— Ne hívnök meg őket is, hogy hadd lássák, mily pompásan tudod te a stufatót készíteni?

Az olasz nőnek felkeltette hiuságát, meglehetősen barátságosan beleegyezett, hogy megvendégel bennünket: tehát öten-hatan — vagy hányan voltunk — elmentünk velök a

Montmartre-ra, ahol laktak, a híres olasz marha-pecsenyére.

Megvallom, már régen óbajtottam e férfi tűzhelyével megismerkedni. Házassága óta barátunk nagyon visszavonulva élt; majdnem mindig falun tartózkodott. De az, mit életéről eddig hallottam, szükségképen fölkelte kíváncsiságomat. Ezelőtt tizenöt évvel, mikor feje még tele volt romantikus alakokkal, Róma környékén egy bájos leánnyal találkozott, kibe azonnal halálosan beleszeretett.

Maria Assunta, atyjával s rengeteg sok nővérével és fivérével azon trasteverei kicsiny házak egyikében lakott, melyek bele vannak építve a Tiberisbe, s meynek falaihoz ódon halászsajkák vannak erősítve.

Egy nap oly helyzetben látta a szép olasz leányt, a mint hosszú vörös kabátjában, vállig fölgyürt karokkal igyekezett viszatartani a hálóból menekülni akaró angolnákat. — A folyó, a színes ruha, a leány rendkívül mély fekete szemei, minden lázas izgatottságba hozták a költő phantasiáját.

Szerelmesünknek sikerült a leány egész környeztetét — még az állatokat is beleértve — megnyerni a maga számára, és így össze kelt a leánnyal a trasteverei Sante Maria egyházban, s a szép Assuntát kedvencz vörösfárga macskájával együtt elvitte magával Franciaországba.

Szegény ember! Tudod e, hogy még mit kellett volna magaddal hozni Franciaországba? Egy napsugarat a szép déli vidé-

A harag és szenvedély pedig nyugodtságot sohasem teremtett, hanem a történelem tanúsága szerint zsarnokokat nevelt, melyre pedig a szabad magyar hazának nincs szüksége... *Koncz Ákos.*

— **Belföldi hírek.** (Az állampolgárság) kérdésében a belügyminiszter kijelentette, hogy a hallgatóság megszerzett állampolgárságának hivatalos megállapítása nem bír formaszertű honosítás jellegével és az ily módon állampolgárságnak birtokába jutott egyénektől állampolgári eskü letétele nem követelhető. — (A függetlenségi pártok.) A függetlenségi pártok egyesülése úgy látszik meggyűlölt a tegnapi Kiss-féle határozat folytán, a mely lényegében azt mondja, hogy a párt tagja nem lehet az, a ki a kormány mellett tüntet, vagy mellette foglal állást. A Justh-párt szerdán tart ülést ebben a tárgyban. — (Andreánszky Gábor báró.) A Perczel—Andreánszky-párbaj sebesültje, Andreánszky Gábor báró a Vörös-kereszt kórházban pihen ki legutolsó közbeszólását. Sebe, melyet Perczeltől a fejére kapott, jókora nagyságu és komolyabb jellegű. — (Uj török főkonzul Budapest.) Budapesti török főkonzul Luffy beyt — eddigi barcelónai főkonzult — nevezték ki. Luffy bey egy ízben alkonzuli minőségben már működött a budapesti főkonzulátusnál. — (A pécsi zsidó hitközség és a vegyes házasságok megáldása.) A pécsi zsidó hitközség közgyűlése tárgyalás és heves vita után kimondta, hogy a vegyes házasságok egyháziilag való megáldása kívánatos, egyszersmind e határozatot megküldi valamennyi nagyobb zsidó hitközségnek, hogy e kérdésben állást foglaljanak. — (A stomfai kerületből.) A stomfai kerületben óriási az izgatottság. Fanatizálva van az egész tótság. Pálffy János grótot Zohorban inzultálták az asszonyok, Pálffy herceg emberei 30 krajczárért adnak egy szekér fát s keresztre esketik a szavazókat. A választás napján egyházi körmenettel vonulnak fel a községek.

— **Országgyűlés.** Batthyány Tivadar gróf töltötte ki tegnap a t. Ház ülésén azt az időt, a míg a t. Ház annyira megnépesedett, a mennyire szüksége van egy „nagy beszédnek.” Ekkor Apponyi Albert gróf szólalt fel s az országgyűlés tételével kapcsolatosan hosszabb, érdekes dissertációt

tartott a parlamentáris társadalmi vonatkozásairól a tulságos kormányzati befolyásnak s a közszabadsági viszonyoknak kölcsönhatásáról. A létező bajok orvoslásánál nem fogadja el az általános szavazati jogot, ellenben a titkos szavazásnak egyénileg határozottan barátja. A balmezőn nagy tetszéssel fogadott beszédet az ellenzéki elkeseredés jogosultságának bizonygatásával végezte. Őt percz szünet után Péchy Tamás és Szederkényi Nándor ijtta el a hazafiúi unalom kesergő duettjét. Neményi Ambrus előadó gazdag tudással és frappáns érveléssel támadta az összes beadott határozati javaslatokat, sorra kimutatván azoknak abszolút czélszerűtlenségét. Ezután Polónyi élt vissza a zárszó jogával.

Hogy kell megjelenni az anyakönyvvezető előtt.

— Minisateri rendelet. —

A belügyminiszter az összes törvényhatóságokhoz s ezek között Debreczen város közönségéhez is több oldalról fölmerült kötelek és hozzá intézett panaszok alkalmából a polgári házasság megkötésénél a felektől megkövetelhető külső alakzerüések tekintetében a következő körrendelet intézte:

A házasság kihirdetésénél, megkötésénél és anyakönyvvezetésénél követendő eljárás tárgyában f. évi június hó 29-ikén 27243. J. M. szám alatt kibocsátott utasítás 67. §-a szerint: „A polgári tisztviselő a házasság kötésénél nemzeti színű vállszalaggal és megfelelő tisztességes öltözetben, lehetőleg attilában megjelenni és egyszersmind ügyelni tartozik, hogy a házasságkötés kellő ünnepélyességgel és jelentőségéhez illő komolysággal történjék; nem szabad azonban oly magatartást tanusítania, mely a házasságkötést az egyházi szertartás utánzatának tüntetné föl és a házasságkötést az egyházi összedadásnak igénybe vételétől visszatartaná.”

Az utasítás ezen rendelkezéséből folyólag kötelessége a házasságkötésnél közreműködő polgári tisztviselőnek szigorúan megkövetelni azt, hogy a házasságkötés és tanúk a polgári házasságkötés ünnepélyes jellegéhez méltó és viszonyaiknak megfelelő tisztességes ruházatban jelenjenek meg.

Viszont azonban nem szabad a polgári tisztviselőnek ezen követelményeken túlmenni.

Tilos nevezetesen megkövetelni, vagy a házasságkötésnél való közreműködést attól tenni függővé, hogy a menyasszony menyasszonyi koszorút viseljen, avagy a házasságkötés emlékeztető avagy általában szokásos jelvényeket használjanak, vagy bárminemű jelképes cselekményeket végezzenek.

Tilos továbbá megkövetelni, hogy a házasságkötés a házassági jogról szóló 1894. évi XXXI. t.-cz 39. §-ában előirt két tanu kivül násznépet is hozzanak magukkal, Mint-hogy azonban az id t.-cz. 37. § szerint a házasságkötés nyilvánosan történik, természetes dolog, hogy önszántából a násznép is megjelenhet s a polgári tisztviselőnek a megjelenéstől eltiltani nem szabad.

Perczel s. k.

S z i n h á z.

(P.) A tegnapi este megint Goldstein Száminak volt szentelve a színházban és pedig ezentul az „Uj honpolgár“ más szereposztással került színre, mert a Számit most Krémer játszotta ifj. Német helyett. Voltak aztán a nézők között a kik Krémert, voltak, a kik ifj. Németet tartották jobbnak. Hát ez a felfogás dolga. Bizonyos, hogy Krémer első megjelenésével inkább hasonlít egy Munkácsról megugrott zsidóhoz, mint Németi, a ki kissé gavallérosabban maszkirozza magát, mert Németi úgy fogja fel a szerepet, hogy egy magyar leány inkább bele szeret, ha gavallérosabban jelenik meg mint ha csak egy ágról szakadt zsidó fiut mutat be, és ebből a szempontból neki van igaza. A ki azonban ismeri a munkácsi zsidóságot, az Krémernek ad igazat, mert az ő belépő maszkja csakugyan közelebbi atyafiságban áll Munkácsal, mely éppen nem alkalmas ugyan egy szép magyar leány vonzalmát felkelteni, hanem hát Toncsi (Margó Z.) annak a megmondhatója, hogy mi szeretni valót talál ezen a görbe orru, pajeszes zsidó gyereken, ő lássa aztán, ha az esküvő után minél hamarabb ki szeret belőle.

Különben mind ifj. Német, mind Krémer ügyesen mókázza el ezt a szerepet s a Német javára csak azért billen a mérték, mert az ő hangja jobb énekhang mint a

kekről, egy darabot az örök kék égből egy nádszálat és sást a Tiberisből, azután azon nagy hálók egyikét, melyek oly festői rendtelenségben hevernek a Ponte corsón — s végre egy jókora adag képzelőtehetséget. Akkor legalább megkímélted volna magadat a korai csalódástól, mely oly hamar várakozott rád.

Alig rendezték be ugyanis házi-tűzhe-lyüket, e szép trasteverina egy utálatos, óriási krinolinba bujt, ránczos s foltos ruhát vett magára. Fején egy párisi kalap volt, ugy-ahogy megerősítve hajfonadékaihoz, s azért folytonosan ide-oda billegett. Páris hideg levegőjében, kék ege alatt, hol minden a maga színében látszik, nemsokára észre-vette a szerencsétlen, hogy neje ostoba, véghetetlenül ostoba. A szép fekete szemek, melyek álmódosításába látszottak merülve lenni, voltaképen egy fensőbb gondolatot sem tükröztek vissza. Nem áultak el mást, mint a legnagyobb jóérzetet, mi különben egy állatnál is megvan. Azonfölül a nő nevelése minden inkább volt, csak nem finom; a leg-csekélyebb ellenkezés lihetetlen haragra tudta gyulasztani.

Ki mondta volna valaha, hogy e szép szájból, mely becsukva olyan gyönyörű volt, mint a milyeneket az antik szobrokban lehetett látni egyszer szakadatlanul fog áradni a szitkozódás és átkozódás! Tekintet nélkül férjére vagy magára, nyílt utcán, színházban vagy akárhol volt, elkezdett veszekedni

s heves jeleneteket rögtönzött egészen alap-talan féltékenységből. S azután, hogy a szerencsétlenséget tetézte, a legcsekélyebb érzelme sem volt a művészi tevékenység iránt; nem tudta fölfogni férje hivatásának becsét. Az a kis francia, melyet nagy fáradsággal megtanult, elfeledteté vele az olaszt, s e kettőből oly keverék keletkezett, mely elég komikusan vette ki magát.

Egy szóval a szerelmi történet, mely ugy kezdődött, mint Lamartine valamelyik költeménye, ugy végződött, mint valami champfleuryi regény.

Az író becsületes szándékkal igyekezett nejét némileg civilizálni, de erről később fájdalmas szível volt kénytelen lemondani. Miután elég becsületes volt ahhoz, hogy el ne hagyja, nem tehetett mást, mint hogy visszavonuljon a társaságtól, ne fogadjon senkit, s szorgalmasan dolgozzék. Az a kevés barát, ki meg szokta látogatni, nemsokára észre vette, hogy jelenléte feszélyezi a költőt. Így egyik sem jött másodsor.

Igy élt ő tizenöt év óta házában, mint a remete, vagy a beteg, kinek érintkezésétől mindenki fél.

Mig e gondolatokba mélyedten s barátomak igazán szánalmas existenciájára gondoltam, szemügyre vettem az előttünk haladó sajtóságos háza-párt is. A férfi hosszú, nyulánk, kissé előrehajlott természetű, a nő erős és megtermett. A mellett folyton csipdeste a shawit, mely vállairól függött le, s meglehe-

tős alkalmatlannak látszott neki. Igen jó kedve volt, hangosan beszélt, időről-időre visszafordult, nézni, hogy vajjon követjük-e. Azokat, kiket már ismert, nevével szólított. Egyszóval nagyon bizalmas és közlékeny volt. Ha valakihez szólt, hogy hangja erősebb legyen, kezét szája csücskéhez emelte, mely szokás még azon időből maradhatott rá-mikor a Tiberisen uszkáló halászbárkákra kiabált.

Mikor czélhoz értünk, a házmester a zajos társaságot nem akarta bebocsátani. Végre egy halványvilágu gázlámpa által megvilágított lépcsőn fölhaladtunk. Rossz sejtetem és vonakodás szállt meg bennünket. Azt gondoltuk, hogy nem lenne-e jobb egyszerűen visszafordulni?

Kétségünknek az író vetett véget:

— Jöjjetek gyorsan, hogy hamar fölé-
rünk, suttogá, s mi követtük, mialatt az olasz nő a karfához támaszkodott, mely súlyá-
nak és haragjának terhe alatt inogni kezdett. Így tért haza a költő, ki azért távozott pár órával előbb hazuról, hogy az egész művelt és műértő Párist elragadja. Mily visszatérés a mindennapi élethez!

Az asztalt megterítették, s mig a va-
csorához szükséges előkészületeket tették, a nő hozzánk ült, kik a kandeló körül gyüle-
keztünk össze, s most miután levetette fel-
öltönyét shawját, kalapját és fátyolát, jól szemügyre vehettük. Az erős alak, a széles arc, kettős állal, a már szürkülő s nem

Krémeré
tehet.

Mar
tűzről p
a harma
tetszést.

Cse
rekné
Frigyés)

ő tőlük

Kül

zatosan

nagy —

kaczagás

Volt

Nyilasi

ko:árköt

ügyesen

minél gy

Érd

elibe. M

Vilma k

vendék

szimübe

lődik kü

a kisass

gal bír.

Ugy

Zmma k

ki Budap

ban tanu

igen sok

hallottuk

korábbi

lépését.

* Gy

Lovassy

művésznő

Budapest

elbunyit

s mint m

kortársai

A Debreczen

O'ya

valahány

szerit. Ez

épen gon

azonban

contrast

matag tel

asztalra t

tétét elfo

Krémeré, a miről aztán Krémer éppen nem tehet.

Margó Zelma (Virág Toncsi) csinos egy tüzről pattant varró leány volt s különösen a harmadik felvonásbeli táncza keltett nagy tetszést.

Cserny Berta (Kádár Teréz) Locsarekné (Eulália) valamint Páspóky (Gólya Frigyes) igen jó alakítást nyújtottak, a mit ő tőlük egészen megszoktunk.

Különbben a többi szereplők is összehangatosan működtek s a bálás — bár ezuttal nagy — közönség alig győzte tapsal, megkaczagással kíséni játékukat.

Volt még egy másik szerep változás is. Nyilasi beteg lévén, a Bibircs Mihály részeg kőárkötő szerepét Vank vette át és elég ügyesen játszotta meg. Megérdemli, hogy minél gyakrabban juthasson szerephez.

Érdekes vendégserepléseknek nézünk elibe. Még e hó folyamán lép fel O. Végh Vilma kisaasszony végzett színképezdei növendék városunk szülőtte a „Tücsök“ című színműben, kinek fellépte iránt igen érdeklődik közönségünk, már csak azért is, mert a kisaasszony itt igen kiterjedt rokonsággal bír.

Ugyancsak e hó folyamán lép fel Schaitl Emma kisaasszony szintén városunk szülőtte, ki Budapesten a Rákosi Szidi énekiskolájában tanul, mint operette énekesnő. Őt is igen sokan ismerik városunkban, többször hallottuk is már rokonszenves szép hangját korábbi koncerteken s érdeklődéssel várjuk fellépését.

* Gyászír. Özv. Palotay Gyuláné, szül. Lovassy Jozefa; a közönség előtt is ismert művésznő, Palotay Piroskának édes anyja Budapesten meghalt s ma temették el. Az elhunyt egyike volt a színészet „uttörőinek“ s mint művésznő is előkelő helyet foglalt el kortársai között.

TÜKÖRDARABOK.

A börtönök városából.

A Debreczeni Ellenőr számára írta: Harsányi Sándor.
Columbus, O. 1895. november hónap.

Olyan hideg borzongás fut rajtam végig, valahányszor utam Columbusba menni kényszerít. Ezelőtt alig pár hónapja jártam ott,

épen gondosan fonott haj, mindenkiféle azonban az igen közönséges kifejezés nagy contrastot képezett szemeinek ábrándos álmag tekintetével. Mindkét könyökével az asztalra támaszkodott, s a nélkül hogy y tekintetét elfordította volna a tényezőkről, résztvett az általános beszélgetésben. Épen fölötté fogott egy olajtestmény, sarkán egy híres mester névalírásával. A festmény őt ábrázolta husz éves korában. A teremtés e remeke, ezen personifikált szépség idővel ily mindennapi, közönséges alakká változhatott! Alig voltam képes megérteni, s valahányszor szóra nyitotta ajkait a trasteverina föltekinttem a festményre, hogy csodáljam tekintetének kikutathatlan mélységét.

Mikor a beszélgetés az asztalnál általánossá vált, ő is visszanyerte jó kedvét. Férjét, ki kétes sikerét nagyon szívére vette, fölvidítani igyekezett, megveregette vállát s jóízűen nevetett.

— Ugy-e Cato, meg van bolondulva, kérdezé a vén kandurtól. — Aztán az izgatott és érdekes társalgást kellő közepén félbeszakítva, e nyájas szavakkal fordult férjéhez: — „Vigyázz a lámpára te firkász!“

A sajnálatraméltó ember azonnal félbeszakította beszédét, s szerényen félretolta a lámpát az asztal közepére. Mennyire igyekezett azon, hogy azon jelenetek egyikét, melyektől annyira félt, elkerülhesse, de ettől még sem kiméltetett meg.

kötelességet teljesíteni, az Amerikában legelsőnek kötélhalálra ítélt szerencsétlen honfitársunk Molnár János megkegyelmezési ügyében, majd minden ide vonatkozó kísérlet hiábavalónak bizonyulván, eljöttem volt a szomorú actusnál rám váró nehéz feladat teljesítésére is.

S most harmadszor vagyok itt, a börtönök e szomorú hazájában, hol mint keleti Amerika központi törvényszéki helyén, államképviselői székvárosában, közel 6000 fogoly ül vigasztalatlan magányban, köztük — fájdalom — 11 magyar, s a mi megdöbbentőbb, ismét egy halálra ítélt is. Ez élőhalottaknak hoztam magammal — saját kifejezett kívánságukra. — (mit a fogház igazgatósága hozott tudomásomra) az evangélium vigasztaló ígéit, büneik bocsánatának Isten kegyelméből való biztosítását.

Tisztem elvégeztem, s most a látottak felett töprengő szívvel lehangolt érzéssel ülök az American Hotel egy, az első emeleten fekvő, közvetlenül a penitantiery-re (álami fogház) és a városi parkra néző, szobám ablakában.

Kivül a télies november daczára is, szokatlanul meleg, tavaszias napfény ömlik el a boulevardokon, visszaverődve a ragyogó kirakatok üveglapjairól, az illatos ózondus levegő, mely a déli város klímáját e későre nyuló őszi hónapban is Abbazia éghajlatával állítja egy sorba — elárasztja a sétateketet, az üde friss szellő pedig, mely épen most támadt föl, pirosra fújja az ablakom alatt sétáló ladyk és fiatal leánykák pirosítottól ment arcját.

A vonzó, érdekes kép, mely elém tárul a népes utcán, lebilincseli és egyszersmind el is tereli figyelmemet attól a sötét és komor gondolatától, mely még előbb foglalkoztatott.

Ugy el tudom nézni azokat a csacsogó fiatal bakfisokat, a mint kísérőiktől követve libegni látszanak a sima aszfalton, betöltve hangos, vidám nevetésekkel az egész utcát.

A nyüzsgő embertömeg, a lázasan futó kereskedő világ alkalmazottjai, a mozgó élő hirdetések az aszfalton, a tojlettek tarka színváltozats, a pompázó fogatok látványa, a fényes napsugár, az enyhén fujdogáló szellő, a közelben fekvő, terjedelmes s valóban decoratif parkot két részre osztó patak lágyan zsongó locsogása, mind-mind közreműködnek, hogy az emberen az a sokat megénekelte bizonyos melankholikus hangulat vegyen erőt, melyben rendszeren elszoktuk követni azt a

Mikor a színházból kijöttünk, egy pillanatra betértünk a Maison-d'orba, hogy egy üveg kitünő bort vegyünk, melylyel majd a stufatót leöblítjük. Maina Assunta az üveget shawljába takarva hozta, s mikor az asztalra tette, szeretetteljes pillantást vetett rá, mert a római nők kivétel nélkül szeretik a jó bort. Nem egyszer kiáltá oda férjének. „Vigyázz a botegliára, mert még levered.“

A költő egészen föllélekzett, mikor a szende asszony kiment a konyhába, hogy a stufatót föltálalja. Beszélt művészetről, színházról, sikereiről... páf... leverte a drága palackot, mely ezer darabba esett szét a parquetten. Még sohasem láttam férfit ugy elrémülni. Egészen halvány lett. E pillanatban fölhangzott Maria Assunta kedves hangja is, a nő megjelent a küszöbön, szeméi villámokat szórtak, ajkai rendkívüli fölindulástól reszkettek, s a harag pirja elfuttotta arcját.

— A boteglia! — kiáltá a legnagyobb felháborodás hangján.

Félénken hajolt le hozzám a férj, s suttogá:

— Mondd, hogy te voltál.

Szegény annyira meg volt rémülve, hogy szinte éreztem, mint remegnek hosszú lábcsarai, melyek az enyimet érintették...

meggondolatlan tapintatlanságot, hogy verset írunk — Ő hozzá!

Am, ha e nemű vakmerő kísérletre nem vetemedem is, mi tagadás benne, magam is rajta kaptam már önmagamat nem egyszer, hogy el-el merültem egy-egy angol miss tüzes szemek mélyébe!

Színes fantáziával kieszelem magamnak koronként a családi boldogságnak azon képét, mit alkothatnék velők, de a végeredmény mégis mindég csak oda jön ki, hogy gratulálnom kell magamnak, hogy közlülök még egy sem vett férjül engemet!

De én Columbusról akarok vala írni, s csak most veszem észre, hogy egész hymnuszt zengek a természet szépségeiről, — mik pedig odahaza is ugyanazok, — a ladyk bájáról, — mik nem kevésbé ugyanazok — és végre önmagamról.

Hadd vezessem azért végig az olvasót Columbus boulevardjain.

Nagyszerű látvány egy nagyforgalmu és népes amerikai sétányon a lázas élet nyüzsgését, a rohanó napi életnek az utcán történő megnyilatkozásait figyelem tárgyává tenni. Sehol a föld kerekességén a nemzeti karaktert, a nép élet tipikus vonásait az utcáról annyira megismerni nem lehet, mint egy amerikai nagy városban. Az angol nép jellegzetes faji vonása, az elevenség, a fáradhatatlanság, a szívós kitartás, a bámulatos flagma, a közmondásos hidegvérűség elénk tükröződik, a kereskedelmi, üzleti, köztársadalmi, politikai életben, melyeknek szintere egyaránt az utca.

Az amerikai még az ebédjét is az utcán végzi el. Üzleti ügyeit utcán intézi el, sietve, rohanva, hogy a drága időből egy percet is el ne mulasszon. Kivéve New-Yorkot, egyetlen amerikai városban sem találunk kávéházat. Midőn e tárgy fölött a napokban egy tekintélyes gyárossal beszélgettem, s a kávéházak teljes hiánya felett való megütözésemmek adtam kifejezést, a testtel-lélekkel üzleti ember azon kérdéssel fordult hozzám: nem értem, mikor érnek rá önök Európában kávéházba járni? E szavak sokat mondanak s mindenesetre kifejezik azt, hogy Amerikában: az idő pénz.

Columbus, mint Ohio államnak székhelye, meglepően szép város. Csinos fekvése külsőleg is kellemes benyomást tesz a benne megszálló idegenre. Bent a városban pedig a pompás hidak, paloták sokasága, a ragyogó árukkal dusan megrakott kirakatok gazdagsága, a fényesen csillogó üzletek, a lázas, pezsgő élet, az eleven, a mozgó, a torzalkodó, hullámzó néptömeg hőmpölygése a széles utcákra megragadó látványt, lebilincselő képet nyújt mindenkinek.

Micsoda óriási mértékben van itt kifejlődve az üzleti szellem érvényrejuttatásának leghatalmasabb segédeszköze: a reklámozás!

Egyik nagykereskedő czég horribilis (30m.) kirakatában egész shakespearei tragédiákat játszanak végig, kitanult s jól fizetett művészekkel, másutt medvét tánczoltatnak, egy harmadik helyt macskával furulyáltatnak, számítva arra, hogy ezek által megállítják a közönséget a kirakat előtt, s kényszerítik, hogy a kitett árukat megtekintse.

Egy-egy utcasarkon fehér vászonba öltözött emberrel találkozunk, kinek oldala, háta és eleje, feje és cipője tele van írva hirdetésekkel, mint egy eleven hirdetési oszlop, másutt egy kirakat előtt kell megállanunk, hol semmi mást nem látunk, mint csak vagy 50000 üzleti levelet, melyek czélatosan összerakva egy olyan tömeget alkotnak, hogy belőle ki-ki levonja a czég ropant üzleti összeköttetéseinek bizonyosságát.

A kereskedő szellem praktikus gondolkozására vall az is, hogy itt nincsenek vsajtók, roppant lakatok az üzleteken, csak egyszerű üveg tábla védi a leghatalmasabb és leggazdagabb üzletet is, ámde az egész épület benseje ragyog a villam fénytől, teljesen betörésmentessé téve azt!

A praktikus gondolkozás terén a yanke nem engedi magát tulszárnyaltatni!

NAPI HIREK.

T á j é k o z t a t ó.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órákor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. — Kérjük a lapnak csak az egyik példára irni, ha lehet porzó nélkül!

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12, d. u. 2—5 óráig tartanak. Az írtató, kiadó-hivatal s az írtatók a teleknek felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

A m. kir. törvényszéknél jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra közt, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órákor, ünnepnapokon d. e. 11 órákor.

Fröbel tombola estély decz. 7-én.

A Gönczy-egyesület „Otthon“-a Keresk akadémia palotájában.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Muzeum a kollégiumban nyitva van vasárnaponként d. e. 10-től 12-ig.

Famunkatartás. A kézügyesítő egyesület főreáliskolai műhelyében d. u. 2—4 óráig. Kezdés a n előkészítő csoport. Szerdán és pénteken haladó csoport.

Népkönyvtár az árok-utcai leányiskolában. Nyitva minden szerdán és szombaton d. e. 11—12 órákor.

Színház mindennap este 7 órákor.

— **Eljegyzés.** Ujságíró kollégánk, felső-baracsi ifjabb Gily Ede, a Debreczeni Hírlap felelős szerkesztője ma eljegyezte néhai Hacker József turkevei birtokos özvegyének művelt lelkű leányát Hacker Olga kisasszonyt. Őszinte szívből gratulálunk az eljegyzéshez.

— **Pályázatok az anyakönyvezető hivatalra.** A Debreczenben felállítandó önálló állami anyakönyvi hivatalnál rendszeresített anyakönyvezetői és anyakönyvezetőhelyettesi állásokra kiírt pályázat tegnap járt le. A lejárati gróf Dégenfeld József főispánhoz a következő pályázati kérvények érkeztek: **Az anyakönyvezetői állásra pályáznak:** báró Neu Lajos balassagyarmati törvényszéki írnok; **Budaházy** Endre hajdumegyei tb. főszámvevő; **Kuthy** István selmeczbányai rendőralkapitány; **Varga** Károly debreczeni anyakönyvezető helyettes; **Schwendenwein** Alajos belügyminiszteri számtiszt és **Gulácsy** Gyula kecskeméti magánzó volt országgyűlési képviselő. Közvetlenül a belügyminiszterhez küldte fel a kérvényét: **Nemes** Balázs nyugalmazott tanító, furtai anyakönyvezető helyettes, kinek pályázati kérvénye ma küldetett le Debreczenbe a belügyminiszteriumtól. — Az anyakönyvezető helyettesi állásért folyamodtak: **Soós** Lajos tiszadadaai tanító és segédjegyző; **Virágh** Ede szentesi járásbírói írnok; **Ertsey** Jenő nyug. főszolgabíró, debreczeni lakos; **Hamar** László városi katonafőosztályi írtató és kiadó; **Takács** Bálint törvényhatósági írtató, **Kósa** Barna városi hivatalnok; **Illésy** Gyula debreczeni rendőrfogalmazó; **Szombathy** János bejelentési hivatali írnok és **Sachs** Mór nagymártoni községi jegyző. — Mindkét állásra: **Vöczköndy** László zsolnai járásbírói díjnok; **Ladányi** Gyula debreczeni ev. ref. lelkész és **Pápay** János debreczeni r. kath. tanító. A kinevezésre ajánlandó pályázók személyére nézve való megállapodás czéjából tegnap dé után bizalmas értekezlet volt a főispánnal. Az értekezlet által javaslatba bozottak neveit a legnagyobb titokban tartják. A jelen voltak tudósítónk előtt állig begombolkozván, csupán annyit árulnak el, hogy a jelölés közmegelegedést fog kelteni a közigazgatási bizottság decz. 5-ki ülésén.

— **Debreczeni tudós az Akadémiában.** Dr. Balassa József, a debreczeni állami főreáliskola tanára tegnap f. hó 2-án délután felolvasást tartott a M. T. Akadémiában mint az első osztály vendége. Felolvasása a régi magyar kiejtésről, a legrégebb magyar nyelvemlékek mikénti olvasásának kérdésével

foglalkozott s mintegy czáfolatul szolgált ifj. Szinyei József egyetemi tanár s akadémiai tag egy újabb felállított föltevésére. A nagy szaktudományjal irt értekezést élénk tetszéssel fogadták.

— **Debreczeni tanár a művészek között.** Kollégiumunk főgymnasiumának törekvő ifjú rajztanára, **Bosznay** István, már harmadízben vesz részt sikerült festményeivel az országos festészeti kiállításokon. Legközelebb is két érdekes képet küldött fel Budapestre, a melyek műbecsöknél fogva elfogadtattak és a napokban megnyitott téli tárlaton, a műcsarnokban vannak kiállítva. Az egyik festmény „**Debreczeni vásári részlet**“, a debreczeni országos hírv vásárokból mutat be egy érdekes darabot, kocsikkal s vásárló publikummal. A másik „**Somogy megyei aratók**“ ozimmel szintoly jellemzős és találó képet nyújt a nevezett vidék mezei munkás életéből, híven és sikerrel ábrázolva azt, a mint forró nyári napon aratják a búzát. Az ambiciózus fiatal festő folyvást kompozíciókkal foglalkozik; a millenniumi kiállításra is egy nagyobb szabású festményen dolgozik, a mely egy somogy megyei lakadalmi menetet ábrázol. E festményhez a helyszínén tett a festő beható tanulmányokat, több női archoz pedig modelt a debreczeni hölgyek körében keresett és talált is olyanokat, a kik közül némelyiknél tipikusabb és szebb magyar menyecske-alakot a művész fantáziája is alig teremthetne.

— **Gyűlések a megyeházán.** Hajdúvármegye székházában közelebb a következő gyűlések vannak kitűzve: folyó hó 4-én az **állandó választmány** tartja ülését, melyen a közgyűléstárgysorozatokészítetikelő; 5-én reggel 9 órákor **számonkérőszék** lesz; 12-én délelőtt 9 órákor **megyei közigazgatási bizottsági** ülés tartatik; 12-én a decemberi reades megyei közgyűlés ül össze; 23-án ejtetik meg a megyei tisztújító közgyűlést, mindezek gróf **Dégenfeld** József főispán elnöke alatt.

— **A közkórház forgalma.** A debreczeni közkórházban október hónapról 203 beteg maradt át novemberre, — novemberben fölvettek 203 beteget. A 406 beteg közül gyógyulva 145, javulva 36, gyógyulatlan 16 egyén bocsáttatott el. Meghalt 16 beteg. A betegek közül 78 volt debreczeni illetőségű, 328 pedig vidéki. Nemre nézve 179 férfi, 227 nő, — vallásra nézve 200 ref., 173 r. kath. 19 ág. ev., 14 izraelita. Gyógykezelés alatt maradt 202. Az ápolási napok száma 6440-re megy, a mi után majdnem ugyanannyi forint ápolási díj esik.

— **Változás a szerkesztőségben.** Ifj. **Krúdy** Gyula, ki eddig lapunknál mint belső dolgozó társ működött és mint ilyen több jeles cikkyt irt a Debreczeni Ellenörbe, szerkesztőségünkben kilépett és a Nagyváradhoz szerződött.

— **Hitelszövetkezetek kongresszusa.** A magyarországi önálló hitelszövetkezetek vasárnap, folyó hó 8-án országos kongresszust tartanak Budapesten. — A debreczeni kölcsönös segélyző-egyesület erre a kongresszusra **Király** Ferencz, **Zádor** Lajos, **Dr. Szántó** Sámuel és **Vadon** Sándor igazgatósági tagokat küldötte ki.

— **Kitüntetett tanítók.** A király **Bede** Imre hajdu-szoboszlói és **Szathmári** István hajdu-böszörményi evangélikus református tanítóknak, a népoktatás terén teljesített sok évi buzgó működésük elismerésül, a koronás ezüst érdemkeresztet adományozta.

— **A szerkesztőség öröme.** Lapunk egy régi jó barátja, ki maga is működött a Debreczeni Ellenör-nél: **Péter Gábor** ur új ből felajánlta jeles tollát lapunknak. A ma naptól kezdve ő írja a **Színház rovatot**. Olvasóközönségünk sokkal jobban ismeri régi barátunk igazságszeretettől vezetett tollát, hogysen őt külön kellene ajánlanunk. Mint tapasztalt színházlátogató, a színészek legkisebb csínját-bnját ismerő, kiváló megfigyelő képességű kritikus bizonyára azon lesz, hogy lapunk e tekintetben is kielégítse olvasóközönségünk jogos kívánságait.

— **Népfölkelő élelmezési tisztviselők.** Hogy háboru idején a katonai élelmező tisztviselőkben beálló nagyobb szükséglet fedezhető legyen és hogy az erre alkalmas egyének már békében kijelölhetők legyenek, a népfölkelői kötelezettségben álló azon állampolgárok, kik **népfölkelői kötelezettségüket háboru idején élelmező tisztviselői minőségben óhajtják teljesíteni**, ezen hadi szolgálatra már békében megfelelő kiképzést nyerhetnek, ha erre a pályázati feltételek mellett önként jelentkeznek. Pályázhatnak oly egyének, kik miután állítás, vagy szolgálati kötelezettségüknek eleget tettek, sem a csapatok, sem a póttartalék, sem a csendőrség kötelékében nem állanak és közép iskolákat, vagy gazdasági, műszaki intézeteket stb. végeztek. A pályázati feltételek megtekinthetők a katonai ügyosztályban. A pályázatok 1896. év i január 15-ig szintén oda adandók be.

— **A köszöntés reformja.** Sokszor fölvetették már az eszmét, hogy a köszöntést az utcán reformálni kellene. Az üdvözlés különösen a kopaszfejű urakra nézve kellemetlen, a kik télen, vagy esőben a kalapot kénytelenek levenni a fejükről. Meránban most magok a nők kezdeményezték ennek a reformját. Elhatározták, hogy a katonai néma üdvözlés kalaplevétel nélkül elfogadják oly férfaktól, a kik tagjai a vöröskereszt-egyletnek és a gomblyukban hordják az egylet jelvényét. Ezzel kettős ozlét érnének el; a vöröskereszt-egylet tagjai gyarapodnának és a reform is létrejönne.

— **A debreczeni kereskedelmi és iparkamara** újra alakítását rendező központi bizottság holnap délután ülést tart, amelyen kitűzi a régi és az új kamara tagjainak közös gyűlését, ahol a régi tisztikar leköszön és az új elnökség helyét elfoglalja. Mint értesülünk, e közös gyűlés idejét december hó 11-dikére szándékoznak kitűzni.

— **Emberi csontok a réten.** Titokzatos eset foglalkoztatja a debreczeni rendőrséget s mert a körülményekből ítélve, büntény is foroghat fenn, a törvényszéki vizsgáló bíróság is kinyújtotta kezeit az ügy felderítésére. Tegnap délután ugyanis Nagy Lajos újföldi mezőesősz jelentést tett a mezőrendőrségnél, hogy neki egy uri vadász mondta, miszerint a **Pálfi** Gábor földjén, az új szőlőtelepek mellett, a réten emberi csontváz hever. Acs Nagy Ferencz rendőrfogalmazó azonnal a helyszínére ment s ott az uttól alig pár ölnyre csakugyan megtalálta a már szétbomlott emberi csontokat. A csontváz régóta, talán egy év óta feketett ott, mert a vize nyos, nádas helyen meglátszott a test sulyának nyomása. — Köröskörül tépett ruhadarabok heverték, továbbá egy rossz kerek kalap és egy törött literes üveg. A csontokról a kutyák, madarak már rég lerágták a húst s csak a valósággal preparált gerincz- és bordacsontok mutatták, hogy hajdanában egy ember legnemesebb szerveit tartották össze. Hogy kilehetett a szegény, még csak nem is gyanítja senki. Valószínű, hogy részegen letért az utról, a nádas helyen elesett s ott lelte halálát, deliriumban, vagy talán czimborái agyonütötték s testét bedobták a zsombék közé. A koponyát nem találta meg. Acs Nagy Ferencz fogalmazó áttette az ügyet a vizsgáló bírósághoz, ahonnan **Harsányi** Gusztáv vizsgáló bíró már szintén kinjárt a helyszínén s a vizsgálatot megindította.

— **A jótékony pavillonja.** Magyarország sok ezer jótékony intézete külön épületet kap az ezredéves kiállításán. Eredetileg a közművelődés és részben a közoktatás kiállítására szánták a jótékony intézetek és egyesületek kiállítását, de ez is olyan nagyra és izmosra fejlődött, hogy kily ön hajlékot kell számára emelni. Ebben a legközelebbi előkészítő pavi lonban lesz a siketnémák, vakok, gyengeelméjűk nevelésére és oktatására vonatkozó minden eszköz és adat, árvaházak, szeretetházak, menedék

házak kiállítások kiállítások pavillon s rövid id

— **E** háza udva ütötték ki turák ke királyi üg fehérre su a melyek fából fara hires bető maikat; mosdó-edő által vá zóket és reések. szetesen r régiségek akiket a néven ösn magas ár melyen p levest fő szerencsén kenét ki kedéssel

— szóló zá átveheti ságnál.

— A Debrec litott se többször nen ragá vonatra. ügyünk de gazda jából is mint í úgy inté szabadvá litást me kedő ak tartand pokban lett gyal sekkel rendelete

— a munká egész tö hogy a s így a Seelandt nyolcz ó Még az a gyára ebédelni joguk v zője, ki sorokka szobalan deszkán csolnak nagyobb lesznek lyes fér hát, ha tudni a sülésről

— érdemes jelszót. Mert k micsoda olyan c debb k királyne csabos t hideg k arany i legnéps De mit közegéz Hangzi jövőjé

házak kiállítása, a különféle közjótévi intézetek kiállítása, továbbá mindazok az érdekes dolgok, amelyeket maguk a társadalom gyámoltjai készítenek, előállítanak. Az új pavillon terve a műszaki osztályban készült s rövid időn már hozzá fognak a kivitelhez.

— **Elárverezett garnitúrák.** A város háza udvarán ma nevezetes ingóságok felett ütötték meg a dobot. Azok a butor garnitúrák kerültek kófia-vetyére, a melyek a királyi ügyészség börtöneit ékesítették: hófehérre surolt pricscsek, (vulyó) nyoszolyák, a melyeket hamisítatlan máramarosi fenyőfából faragtak és amelyeken egyszerűen híres betörők, gyilkosok aludták boldog álmait; — rozsdásodásnak indult bádognyosodó-edények, melyekben királyi ügyészek által vádolt bűnösök mosták fehérre a kezüket és egyéb konyha és toalette felszerelések. — A becses reliquiák iránt természetesen nagy érdeklődés nyilatkozott meg a régiségek legszenvedélyesebb gyűjtői között, akiket a laikus nép közönségesen „ócskások” néven ösmer. Némelyik reliquia hallatlan magas árt ért el. Egy vaskönyvhéért például, melyen pedig nem régen még kőmönymagos levest főztek az emberi igaságsszokászatás szerencsétlen objektumainak, 42, mond negyvenkét krajczárt fizetett egyik öregnemű tisztelettel foglalkozó recipiált polgártársunk.

— **Találtatott.** Egy arany gyűrűről szólvó zálogcedula találtatott. Tulajdonosa átveheti a II. kerületi rendőrkapitányságnál.

— **Sertéskereskedelmünk érdekében.** A Debreczenből és határából külföldre szállított sertéseket a megérkezési helyeken többször azzal gyanúsították, hogy már innen ragadós betegséggel inficiálva adattak vonatra. Ennek következtében, állategészségügyünk hitelének a külföld előtt fentartása, de gazdasági érdekünk megóvása szempontjából is, az illetékes rendőrkapitányság, mint I. fokú állategészségügyi hatóság úgy intézkedett, hogy a Debreczenből másfelé szabadvadásra szállítandó sertések, az elszállítását megelőzőleg a tulajdonos, vagy kereskedő aklaiban 8 napig elkülönítve zár alatt tartandók. Az üdvös intézkedés már a napokban életbe lép s hatósági ellenőrzés mellett gyakoroltatik. A vágóhidra szánt sertésekkel továbbra is a most érvényben lévő rendeletek értelmében járnak el.

— **Munkások paradicsoma.** Uj-Seeland a munkásoknak valószínű paradicsoma. Az egész törvényhozást az a törekvés jellemzi, hogy a nagy töke a vagyon főlhalmozódását s így a szegénységet is megakadályozza. Uj-Seelandban nincs semmiféle monopólium s a nyolcz órai munkaidőt szigorúan betartják. Még az is szigorúan meg van szabva, hogy a gyárakban a munkásoknak mikor kell ebédelniök, s az asszonyoknak szavazati joguk van. A „Westminster Review” levelezője, ki lapjának ezeket írja, a következő sorokkal végzi levelét: „Mialatt ezt írom, szobalányunk legyezője és keztyűi az ablakdeszkán fekszenek; — mert ma estére a csolnak-klub báljára megy. E klub tagjai nagyjára fiatal munkások. A bálon jelen lesznek a miniszterelnöknek s más tekintélyes férfiaknak a leányai is. Nem csoda tehát, ha Uj-Seelandban mit sem akarnak tudni az ausztráliai gyarmatokkal való egyesülésről.”

— **Le a kaszírnökkel!** Szatmár város érdemes tisztii főorvosa hangoztatja ezt a jelszót. A t. főorvos ur hihetőleg öreg ur. Mert különben micsoda belső sugalat vagy micsoda külső befolyás indíthatta volna őt olyan cél felé törekvése, a mely a legszelidebb kifejezéssel élve a kávéházak hódító királynőivel, a gázfényben uszó mulató helyek csábos tündérecskéivel szemben legalább és jéghideg köszivet, kegyetlen indulatot árul el, az arany ifjuság részéről pedig a lehető legeslegnépszerűtlenebb fogadtatásra számíthat. De mit törődik mindezzel Szatmár város közegészségügyének fő-fő öre? Jól teszi! Hangzik a vegyes kar éneke, melyben fiaik jövőjéért aggódó anyák-apák vesznek részt.

Ha úgy tapasztalta a t. főorvos, hogy a kávéházi kaszírós kisasszonyok mértéktelen terjesztői bizonyos szerelmi bacillusoknak, ám tiltás ki őket kimélet nélkül a kávéházak trónusaiból és ültesse helyökbe a kávé a saját feleségét vagy valamelyik pinczérét. Ha már tilos az udvarlás a kávéházban, akkor elég a kaszíróstól annyi kvalifikáció, hogy irni-olvasni tud. Mielőtt azonban Szatmár város közönsége behozná a higienic-moralis reformot, — átirott a puritanságáról ösmeretes Debreczen város tanácsához, micsoda hatósági intézkedések állanak fenn nálunk a napi lozung szorgalmas följegyzésén kívül Vénus asszonyosság szolgálatában is buzgólkodó kaszírós kisasszonyokkal szemben.

— **Talált cselédkönyv.** A Csokonai részvény-társaság nyomdájának egyik gépész-inasa egy cselédkönyvet talált, melyet tulajdonosa átvehet a Debreczeni Ellenor szerkesztőségében.

— **Tagosítás Szovátón.** A szomszédos Szovátón Kapus Bálint és több társa tagosítást kérték a volt urbéres lakosok földjeinek, melyek összes kiterjedése 5191 kat. hold, beleszámítva az ezek között elszórtan fekvő és Debreczen város tulajdonát képező 396 hold vizes földeket. A tagosítást a debreczeni kir. törvényszék elrendelvé, a hó 2-dikán tartották meg a helyszini tárgyalást, melynél az érdekelt Debreczen várost Abraham László t. főügyész és Berényi Gábor mérnök képviselték. A város kiküldöttei a rendezés alapjául se a kataszteri fölvételt, se a tényleges állapotot el nem fogadták, mivel időközben foglalások történtek, emiatt a tényleges állapot jogos alappal nem tekintethető. Egyedüli jogos alap tehát az illetmények kipuhatólására és megállapítására az urbéri rendezéskor készült és bitelesített térkép és emezzen alapuló földkönyv. Ezt a helyszini tárgyaláskor meg is állapították s azután megalakult a 40 tagu nagy választmány. Mára van kitüzve a tagosító mérnök választása.

— **Statárium a kutyák ellen.** A város bel- és külterületén az utóbbi időkben ismét több veszett kutya kóborogott s a kutya állományt számos marás által inficiálta. A nagyobb veszély elhárítása céljából az I. fokú állategészségügyi hatóság erélyes intézkedéseket tesz. A mai napon ugyanis elrendelte az illető köztisztviselési vállalkozónak, hogy máttól kezdődőleg 40 napig a sintérgények mindazon kutyákat, melyek ez idő alatt szájkosárral nem lesznek ellátva, minden további kérdésökös nélkül fogdosassák össze. Megjegyzendő, hogy a sintérek ezuttal a főtérekken is esz-közölhetik a kutya fogdosást, a mitől rendes körülmények között szabályrendeletileg elvannak tiltva. A szájkosarak tehát már máttól kezdve alkalmazandók a kutyáknál.

— **A sertés kivitel megszorítása.** Tegnap délután a földmivelésügyi miniszter táviratilag tudatta Simonffy Imre kir. tanácsos polgármesterrel, hogy a csehországi helytartó a hasított körmű állatoknak Debreczenből Prágába való bevitelét egyelőre megtiltotta. A helytartóság ezen rendelete — azt hisszük — a sertésvész kitöréséről multkor elterjedt hírek és a Földmivelésügyi Értesítő hivatalos tudósítása következtében bocsáttatott ki, mielőtt a helytartóság a vész gyors és gyökeres kiirtásáról értesült volna. De reméljük, hogy ezt a tiltó, különben is immár felesleges rendeletet mielőbb vissza fogják vonni.

— **Templomfelavatás Felső-Józsán.** A felső józssai ev. ref. hívők áldozatkészsége Debreczen város és a vidék közönségének hathatós támogatása mellett diszes templomot emelt a községben. A templom már teljesen készen áll s az ünnepélyes felavatás vasárnap délelőtt folyt le a község lakosainak jelenlétében. Az ünnepélyen a lelkészi karból jelen voltak: Kiss Áron püspök, Dávidházy János esperes, Orosz István tanár, Csiky Lajos ta-

nár, Szele György lelkész és Ladányi Gyula esperes. Délelőtt 9 órakor Kiss Áron püspök rövid imával nyitotta meg a szertartást, utána Dávidházy János esperes mondott lendületes, megható beszédet, melyet Mózes 3-ik könyvének 30. versében foglalt következő alapigéjére fektetett: „Becsüljétek meg szent házamat, én vagyok az Ur!” A gyönyörű beszéd elhangzása után Csiky Lajos imádkozott és ezt követte az urvacora osztás, melyben Orosz István tanár is részt vett. Bőr János józssai lelkész felolvasta Józsa község haladásának történetét 15 év alatt és a templom építésének történetét: Ezt egy esketés, melyet Szele György, majd két keresztelés, melyet Orosz István végzett, követte. A felavatási ünnepély után Bőr János lakásán 40 terítékű gazdag lakoma volt.

— **Iparos ifjusági bál.** A debreczeni iparos ifjuság önképző egyesületének vigalmi szász bizottsága tegnap délután 3 órakor Kiss Sándor b. elnök vezetése alatt gyűlést tartott, melyen a karácsony másodnapján tartandó bálra vonatkozólag tétettek meg az előleges intézkedések. E gyűlésen örömmel fogadtatott az elnök abbeli javaslata, minélfogva tekintettel az ifjuság pártoló közönségének óhajára s azon pártfogására, melyet az általa rendezett mulatságokkal az utóbbi időkben is a közönség részéről kiérdemelt képes volt: a karácsony másodnapjára határozott bál, a Bika-vendéglő dísztermében tartassék meg. Igen érdekes határozata a szász bizottságnak egyebek között az is, minélfogva Debreczen város előkelő iparos családjainak azon leánytagjait, kik a közelmúltban az egyesület által rendezett társasavacsora fel-szolgálatát eszközölni szivesek voltak, a szász bizottságba kültagokul beválasztattak.

— **Diák kisasszonyok.** A „Kakas Márton” legutóbbi száma közli a következő jóízű adomákat a diákkisasszonyokról.

Fiatalember: (Berohan a patikába) Kérek . . . (meglátja a patikus kisasszonyt) Nem nagysád, önnek nem mutathatom meg ezt a receptet!

Tanár: Kisasszony, beszéljen nekem Boccaccio novelláiról.

Filozofus kisasszony. Nem tehetem, tanár ur, a mama nem hagyta olvasnom.

Tanár. Mondja meg, hogy mi a feltűnő ezen a hullán?

Szigorlónó. Szivesen, de előbb tessék trikóba öltöztetni.

Anya (ölekezésben találja leányát egy idegennel) Mit teszel, szerencsétlen?

Dr. Ella A kötelességemet mama. Az első segélyt nyújtom ennek az urnak.

x **Egy népszerű.** A „Moll-féle francia borszesés só” által a betegeknek egy ép oly gyógy hatása, mint olcsó szer nyújtatik köszvényes és csuzos bántalmaknál, sebeknél és daganatoknál. Egy üveg ára utasitással együtt 90 kr. Szétküldés naponta utánvéttel Moll A. gyógyszerész, cs. és k. udv. szállító által, Bécs, Tachlauben. 9. A vidékgyógyszertárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll féle készítmény kérendő az ő gyár-jelvényével és aláírásával.

Távirat.

A t. Házból.

Budapest, december 3. (A Debreczeni Ellenor eredeti távirata. Érkezett 3 óra 20 perc.) Hermann Ottó Polónyi beszédre reflektálva kijelenti, hogy a titkos szavazást nem fogadhatja el. Holló zárószava után a többség elvetette az öszes indítványokat. Ugyancsak a mai ülésben Ugron, Thaly és Szederkényi tiltakoznak az ellen, hogy II. József császár szobrát feltegyék az új országházra, míg Madarász és Ugron a közönségi kiadásokat perhorreszkálják.

Millennium.

— A kiállítási igazgatóságtól. —

Felhívás az iparostanonczok, segédek és munkások készítményeiből rendezendő időleges kiállításban való részvételre nézve.

Hazánk ezredéves fennállása alkalmából rendezendő kiállításnak célja bemutatni Magyarország szellemi és közgazdasági állapotát.

E célt szem előtt tartva, a kiállítási program feleleli a nemzeti munka minden ágazatát, de első sorban kiváló szerepet juttat a hazai ipar minden tényezőinek.

Mi sem természetesebb ennél fogva, hogy a hazai ipar keretében megfelelő helyet kell elfoglalni az iparostanonczok, segédek és munkások kiállításának, a melyben oly egyének versenye érvényesül, a kiknek ügyessége és izlése, szorgalma és ügybuzgalma szívesen képezi a hazai ipar méltán várható felvirágoztatásának! De tanubizonyosságot van hivatva szolgáltatni ez a kiállítás arra nézve is, hogy az ipar e nélkülözhetlen segéd munkásai szakmunkájuk keretében különösen az utolsó 10 esztendő óta mennyire haladtak?

Az iparostanonczok, segédek és munkások tervezett kiállítása ennél fogva nagy jelentőséggel bír és pedig nemcsak az 1896-ki ezredéves orsz. kiállítás teljessége szempontjából, hanem kiváltképpen az illető kiállítók között támasztandó versenynél fogva, a melyet ezen kiállítás előidézi s ez által a magyar munka ezen ágazatának életrevalóságáról, szellemi erejéről tájékoztatást nyújtani hivatva van.

Nagy súlyt helyezünk tehát a szóban levő kiállításra és ép azért teljes bizalommal fordulunk mindazokhoz, a kiknek hathatós közreműködése nélkül ezen kiállítást létrehozni teljes lehetetlenség volna, hogy illetékes körökben befolyásukat oly irányban érvényesíteni sziveskedjenek, hogy ezen kiállítás nem csak mennyiség, de minőség tekintetében is megfelelően ama várakozásoknak, a melyeket hozzá fűzünk; buzdítsák, támogatassák azokat, a kik tehetségükkel fogva a kiállításban részt venni jogaikva vannak.

Ezen tényezők pedig a kerületi és helyi bizottságok, a kereskedelmi és iparkamarák, az ipartestületek és társulatok; továbbá a külföldön hazafias szellemben működő magyar egyesületek; mert a jelen kiállításban a külföldön lakó és magyar honos iparostanonczok, segédek és munkások is részt vehetnek készítményeikkel!

Nagy feladat vár e kiállítás rendezése körül különösen a kerületi bizottságokra, a melyek nem csak a kiállítási tárgyak elkészítésének ellenőrzése, hanem a feleknek a szükséges tudnivalókkal leendő ellátása, a bejelentési ivatek összegyűjtése és a kiállítási igazgatósághoz való juttatása tárgyában is kell intézkedniök.

A kiállításban való részvételre vonatkozó határozmányok különben a bejelentési ivatekhez csatolt szabályzatban soroltatnak fel részletesen; mindamellett e helyen is szükségesnek tartom kiemelni, hogy

1. minden egyes bejelentő csak szakmájába vágó s általa készíthető tárgyakat jelenthet be a kiállításra;

2. a bejelentési határidő 1896. évi január hó 31-én jár le;

3. a két egyenlő példányban kiállítandó bejelentési ivatek azon kerületi vagy helyi bizottságnál nyújtandók be, a melyek területén az illető bejelentő tartózkodik; külföldön lakók bejelentési ivatek azonban vagy az ottani magyar egyesület útján, vagy közvetlenül is beküldhetők a kiállítási igazgatósághoz;

4. ezen időleges kiállítás 1896. évi július hó 15-én nyílik meg és augusztus hó 15-ik napjáig tart;

5. a kiállításra elfogadott tárgyak 1896. évi július hó 1-ig bérmertve lesznek a kiállítási igazgatóság címére beküldendők; azok díjtalan elhelyezéséről és visszaküldéséről a

kiállítási igazgatóság fog intézkedni úgy, hogy e csoportbeli kiállítók még térdíjat sem fognak fizetni; végül

6. a kiállítók arany-, ezüst-pénzbeli jutalmakkal, elismerő oklevelekkel, esetleg emlékművekkel fognak kitüntetettetni.

Vegyes hírek.

* **13 éves rablőgyilkos.** A nyír-adonyi kötélverő tegnapelőtt Bogátra került. Betért az ottani kocsmába és csakhamar vig mulatozásba kezdett. Rendelt bort, hazatett a cigánynyal és megvendégelte az egész kis községet. Hajnal felé a jókedvű kötélverő haza indult falujába. A cigányok elkísérték a Nyír viz csatornáig s a legvidámabb nótákat húzták egész a bucsuzásig. Másnap a csatornaór a vízbe befagyva egy átmetszett nyaku holttestet talált, a melyben az előző napi vig kötélverőt ismerték fel. A csendőrség nyomozása eredményre vezetett, mert a gyilkos csakhamar kézre került. A cigánybandának egy tagja az illető, egy 13 éves muzsikos, a ki az ittas ember után visszament s nyakát elvágván, kifosztotta. A fiatal gyilkos a kést áldozatának sebében hagyta s úgy lökte be a csatorna vízébe.

* **Méregkeverő asszonyok.** A hódmezővásárhelyi méregkeverők bandájának felfedezése óta alig mulik el nap, hogy újabb mérgezési vagy ezzel kapcsolatos büntény nyomára ne jöjjenek. Póka rendőrkapitány a méregkeverők nyomozása során a gyermekikkasztás esetének egész sorozatára jött rá. Így letartóztattak valami Kleinbart nevű asszonyt, a kinek házában több corpus delictit találtak. Súlyosan kompromittált asszonyok egész csapatja jutott odáig, hogy letartóztatásuk minden órában várható. Zsotér Julianna ügyében, a kit a héten tartóztattak le, fordulat állott be. A lelketlen asszony vadházasságban élt egy munkás-emberrel; ennek a viszonyoknak eredményét, egy kis leánykát agyon kizozta, hogy megszabaduljon tőle. Útötte-verte a szerencsétlen teremtést, míg aztán november hó 24-én egy csapóval agyonujtotta. — A gyermek koponyája széthasadt és agyveleje kilocsant. Erre a gyilkos nő elment Weisz kerületi orvoshoz, a kinek hidegvérrel jelentette a halálesetet; csak a boncolásnál konstatálták a gyilkosságot. — A mult szombaton a rendőrség nyílt vásár idején a piacon két leányt tartóztatott le. A két leány, Csontos Juli és Gyarmati Juli mérget árult a piacon és a mikor kérdőre vonták, oly zűrzavaras feleletet adtak, hogy a legnagyobb gyanut keltették fel. A Tiszából egy zsákba kötött hat éves leányka holttestét fogták ki. A gyermek Zsadaji Rózsi nevű leányé, a ki bevallotta, hogy maga dobta vízbe a gyermekét.

* **Montecarlo kuliszái mögött.** A „Pall Mall Magazine“ karácsonyi számában J. J. Waller érdekes dolgokat ír a montecarloi játékbankról, melynek jövedelme évente több mint tíz millióra rug. S hogy ez a nagyarányú szepolyozás mégis virágzik, oka az, hogy a bank ügyesen tudja elhallgattatni azokat, a kiknek lárájától tart. Így a katólikus klérussal úgy egyezkedett ki, hogy évente 140 ezer forintot ad egyházi és jótékony czélokra, játszó-kliensei számára pedig ingyen színházat s hangversenytermet tart fön, mely két intézménynek évi költségei 300,000 frtra rugnak. Legtöbbet kell áldoznia a sajtó megveztegetésére. Ez a kiadási rovat évi másfél millió frankkal szerepel, ennek oroszánrésze a francia sajtó zsebébe vándorol, alig harminczad része pedig néhány angol lap elhallgattatására szolgál. Ismeretes dolog, hogy teljesen kifosztott játékosok pénzét kapnak a hazautazásra. Ez az összeg a földrajzi távolságok szerint változik; egy angol például 8—12 font sterlinget kap, a mivel úgy a hogy hazamehet.

C S A R N O K.

Az öldöklő angyal Csejthén.

Életrajz.

Vázolta: Z. Varga Mihály.

(Folytatás.)

V.

Ficzkó vallomásaiban említést tesz bizonyos Vasfejű Istókról, ki azonban már elhagyta a kastélyt. Istók, úgy látszik, kedvence volt Nádasdnyénak; legalább ez vehető ki e szavakból: „Ő mindeneket jobban tudott fatensnél és szabadon is játszott az asszonyval.“ Ez is Báthory Erzsébet erkölcselenségére mutat.

Ficzkón kívül a segédszemélyzet csupa megárákból állott; igaz, hogy az inas is arczul verte a megkínzott leányokat; de erre engedélyt csakis akkor kapott, ha asszonya jó kedvű volt.

A Furiák koszoruja következő tagokból állott: Darvalya, máskép Darabulya Anna. Ő igazi átok volt a házban; hová 1604-ben került; azelőtt Sárvarott lakott és idős nő volt. Természeténél fogva hirtelen haragu, kegyetlen, bosszúálló, kémkedő, veszekedő mint a vadállat. Idővel nagy befolyásra tett szert az urnőnél, ki előtt mindenkit gyanúsított és kit szüntelen ingerelt... Beneczky Katalin, Boda János özvegye, mosónő volt a kastélyban, hová Vargha Bálintné, a sárvári prédikátornak anyja szerezte 1600-ban. Jóságos, lelkiismeretes, iparkodó némben vala. Jó Iona, Nagy István özvegye, kit a családok kopasz kocsisának neveztek; ő dajkája volt Báthory Erzsébet gyermekeinek!... Szemes Dorottya, magas szikár, csontos természetű; szája fogatlan, arca visszataszító. Őt férjének, Szücs Benedeknek halála után Nádasdnyén idős leánya mellé fogadták meg. Vénységében Sárvarott lakott Ötvös Mátyásnéknál... Szabó Jánosné és Györgyné; ezek saját leányaikat is átszolgáltatták kinzásra, kik meg is ölttek. — Szelle asszony, Szalay Jánosné; ő Jó Iona tanúsága szerint egy leányt ölt meg. Sidóné, egy tótasszony Sárvarrról; Liptay Jánosné; Vass Dániel lovászmesterné; Horváth Bódiné; Szabó Istvánné Vépről; Kochinné Dömölkről; Kardos Miklósné; Köcse asszony; Bársony Jánosné, stb. Ezek kerítették, csalogatták, rabolták, kizozták és eltakarították az áldozatokat. Be van bizonyítva, hogy a lépre került leányok közül a szemrevalókat eladták a törököknek. Nádasdnyétől is kaptak ajándékot a szolgálat minősége szerint, szoknyát, subát. Így Jó Ionának két leányát férjhez adta és tízennegy szép szoknyát ajándékozott nekik. Néha azonban, másnemű jutalomban is részesültek; pl. Beneczky Kata vallja, hogy, mivel nem verte eléggé a szegény leányzókat, e miatt azután az asszonyt úgy végigverte hogy egyhőig nyomta az ágyat.

De térjünk át egyes részletére eziszonyu drámának, melynek szinpadját és egyes faktorait már ismerjük.

Hogy mikor kezdett Báthory Erzsébet hajadonokat és fiatal asszonyokat kizozni, azt egyik tanu sem tudja; annyi azonban kétségtelen, hogy már leánykorában és még inkább férje életében jelentkezett nála e mania. Nádasdnyétől, úgy látszik, mégis tartott; de annak halála után azonnal szabadabb folyást engedett szenvedélyének. Különösen kegyetlenné lett, mióta Darabulya asszony a házhoz került. E megszárulás azután évek hosszú során át tartott. Maga a királyi leirat évekről (a pluribus jam retroactis annis) értesít. E őhaladt életkora nemhogy enyhítette volna, inkább tüzelte vérszomját. Olyan volt mint a lázbeteg, ki mennél többet iszik, annál inkább kívánja az italt... Kövári őt összes történetünk legszörnyetegebb asszonyának nevezi.

Ördögi mesterségében, kezdetben, meglehetősen tapogatózva járt el. A kiszemelt első áldozatot — Harcsi Ionát némi holmiért a föld alatti boltzatokba küldé. Itt két vénasszony megragadta a szerencsétlent és

befelé hurczolt szurta. Ugy m...
tésére használta
Báthory Erz...
Ionát; holott l...
Azután minde...
elkergetett eg...
közül; a közel...
megrohanta ök...
bejártán át, a

K

* **A kőbá**
Megirtuk, hogy...
ügyi miniszter...
hogy mihelyt a...
befejezik, a kő...
nesen megnyitj...
zálása, vagy a...
kérdésében azo...
összehívni és c...
véglegesen hat...
is adta a kőbá...
tására vonatko...
megengedi, hog...
15-től kezdve...
a piacra száll...
egészségügyi r...
határozmányok...
még külön felt

Debrecz

Idényberlet 55.

Ma kedden,

Mi tör

Énekes vigjáté...
és Carré. Ford...
szerzette: Orb

Poulard Joseph
Seraphine, ne...
Dr. Blachon P...
Susanne, neje...
Berjonnat, Sus...
Berjonnatné...
Justaret, birto...
Rose, szobaleán...
Casimir...
Jardin...
Constant...
Leroy...
Brigod...
Toinon...
Julie...
Agathe...
Mariana...
Történi: Gra

Szerdán,

Sare

Dráma 5 fel

Szer

D. S. A férfi...
ban, mert ő veze...
alig észrevehető...
Második kérdése...
férfi egy nő tánc...
és mellé belerajz...
leljük, hogy anna...
csak akkor fog n...
táncosnőjét.

Gr. Frujaos

közlésében.

Ki

„Csokonai“

Felelős

befelé hurczolták, hol Ficzko öt törrel le-
szurta. Ugy mondják, hogy vére fürdő készi-
tésére használtatott. (E pontra visszatérünk.)
Báthory Erzsébet naphosszat kerestette
Ilonát; holott Ficzko már elásta az üregben.
Azután minden második-harmadik hétben
elkergetett egyet a szebb cselédleányok
közül; a közeli erdőben lesben álló törpe
megrohanta őket és elhurczolta, a pincoze
bejártán át, az üregbe.

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

* A kőbányai sertéspiacz megnyitása.
Megirtuk, hogy Darányi Ignác földmivelés-
ügyi miniszter a képviselőházban kijelentette,
hogy mihielyt a fertőtelenítési munkálatokat
befejezik, a kőbányai sertéspiaczot ideigle-
nesen megnyitja. A sertéspiacz decentrali-
zálása, vagy a kőbányai piac áthelyezésének
kérdésében azonban egy ankétet szándékozik
összehívni és csak azután fog e kérdésekben
vélegesen határozni. A miniszter már ki-
is adta a kőbányai piac ideiglenes megnyi-
tására vonatkozó rendeletét, mely szerint
megengedi, hogy folyó évi december hó
15-től kezdve, belföldi sertéseket iemét erre
a piacra szállítani lehessen, a piac állat-
egészségügyi rendszertartásra megállapított
határozmányok megtartásán felül azonban
még külön feltételeket kötött ki.

Debreczeni Városi Színház.

Idénybérlet 55. szám. Páratlan bérlet 55. szám.
Ma kedden, 1895. december hó 3-án.

Mi történt az éjjel?

Énekes vígjáték 3 felvonásban. Irták: Bisson
és Carré. Fordította: Komor Gyula. Zenéjét
szerzette: Orbán Árpád. (Rendező: Krémer.)

Személyek:

- | | |
|------------------------------|----------------|
| Poulard Joseph, gyógyszerész | Krémer Jenő |
| Seraphine, neje | Lubrinez Julia |
| Dr. Blachon Paul, orvos | Rózsabegyi K. |
| Susanne, neje | Margó Zelma |
| Berjonnat, Susanne atyja | Sándor Emil |
| Berjonnatné | Borcayné E. |
| Justaret, birtokos | Ifj. Németh J. |
| Rose, szobaleány | N. Takács J. |
| Casimir | Nádassy József |
| Jardin | Szabó Sándor |
| Constant | Nagy Jenő |
| Leroy | Göndör Aurél |
| Brigod | Fodor József |
| Toinon | Bárdos Irma |
| Julie | Csepreghy I. |
| Agathe | Takácsné. |
| Marianna | Kovács Fáni |

Történik: Grasse városkában, Poulardéknál.

Szerdán, 1895. december 4-én.

Páros bérletben:

Sarah grófnő.

Dráma 5 felvonásban. Irtá: Ohnet Gy.

Szerkesztői posta.

D. S. A férfi azért fírad ki hamarabb a tánc-
ban, mert ő vezeti a nőt. Ez a fíradtság azonban
alig észrevehető, ha a nő jól és könnyedén tánczol.
Második kérdése pedig, hogy mit jelent az, ha egy
férfi egy nő táncrendjébe beleírja: *Oh de fáj a...*
és mellé belerajzol egy átdőft szívet? — azt fe-
leljük, hogy annak a fiatal embernek fáj a szíve és
csak akkor fog meggyógyulni, ha feleségül veheti
táncosnőjét.

Gr. Fújacsos. A bírálát már benne van a vers
közlésében.

Kiadó és laptulajdonos:

„Osokonai” nyomda és kiadó r.-t.

Felelős szerkesztő: Konez Ákos.

Császár-Tea
Védjegy: LEGYEZŐ
Teakiviteli különlegesség
Mendl Henrik és T^{sa}
BÉCSBEN.
Csomagokban 38 és 76 kr.-ért
kapható 157-5-2
MOLNÁR LAJOS
gyógyszerészuél
DEBRECZENBEN.

SARG-féle elismert nélkülözhetlen
fogtisztító-szer



sok **MILLIÓ**-szor
kipróbált s jónak talált, fogorvosok által
ajánlva, mint legjobb szer
a fogak épen tartására és szépítésére.
Mindenhhol kapható. 813-30-2

Nagy választék érkezett
selymekből 149
Menyasszonyi xx
xx és alkalmi ruhákra
bluzokra.
Szabó Lajos Fiai cég.

1661 sz.
1895 **Árverési hirdetmény.**

A debreczeni kir. járásbiróság 25458/95
számu végzése folytán közhírré tétetik, mi-
szerint vagyombukott Weisz Zsigmond eső-
tömegéhez leltározott és 1305 forint 05 krra
becsült házibutorok, ágyneműek, szőnyegek,
továbbá bolti állványok és bormérő üzlethez
tartozó felszerelvényekből álló ingóságok
1895 évi december hó 6-án délelőtti 9
órákor kezdetét veendő és Késes-utcán,
3470 számu háznál, — folytatva Piacz 1903
számu háznál levő üzleti helyiségben meg-
tartandó nyilvános árverésen, azonnali
készpénz fizetés mellett szükség esetén
becsáron alul is, el fognak adatni.
Debreczen, 1895 november 29.

Török Péter
bírói kiküldött.

821-1-1

MOLL SEIDLITZ POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz **MOLL A.** védjegyét és aláírását
tünteti fel.

A **Moll A.-féle Seidlitz-porok** tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és
aitestbántalmak, gyomorgöres és gyomorhév, rögzött székrekedés, májbántalom
vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles házi-
szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. Ara egy lepecsét-
elt eredeti doboznak 1 frt o. é.

Hamisítások törvényileg fenytettek.

MOLL-FÉLE FRANCIA
BORSZESZ ES SÓ

Csak akkor valódi ha mindegyik üveg **MOLL A.** védjegyét tünteti fel és „A. MOLL
feliratu ónozáttal van zárva.

A Moll-féle francia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési-szer köz-
vény, csuz és a meghülés egyéb következményeinél legismertesb népszer. — Egy ónozott eredet
üveg ára: 90 krajczár.

Moll Salicyl-szájvize.
(Főalkatrésze: füzölysavas sziksó.)

A mindennapi szájtisztításnál különösen fontos bármely koru gyermekek, mint
felnöttek számára; mert e szájviz a fogak további épségét biztosítja s egy
szersmind óvszer fogfájás ellen. Egy **MOLL A.** védjeggyel ellátott üveg ára
60 krajczár.

FŐ-SZÉTRÜLDÉS

MOLL A. gyógyszerész cs. és kir. udvari szállító által,
BÉCS: I., Tuchlauben 9. sz.
Vidéki megrendelések naponta póstantánvét mellett teljesítettek.
A raktárakban tessék határozottan **MOLL A.** aláírásával és védjeggyével ellá-
tott készítményeket kérni.
Raktárak: **DEBRECZENBEN** Tóth Béla gyógyszerész, dr. Rotschnek
154. V. E. gyógyszerész és Szent-Királyi Tivadar uraknál.

Leszállított árak!

Leltározás alkalmából — a női ruhaszövetek, mosóveledek, téli nagy (Alpacea) kendők, harasztkendők, függönyök és szőnyegek — tetemesen leszállított árban eladását megkezdettük.

Szabó Lajos fiai

149

VÉRTEZ

pálinka (sósborneszés),
Vértessz. győgsz. féle.



használatban a leghatásosabb feltétlen tisztasága következtében nyúlkáló, mint bozó használata mindenekelőtt legjobban alkalmas. Nőtűnő sikerrel használják köszvény, osz, meghűlések, tejszagotás ellen, bennulások, nyomoknál, gyulladás és kelesnél, továbbá a fejbor erősítésére, valamint a száj tisztítására; belsőleg, gyomor göros, rozszullét, fejfájás, hasmenés stb. ellen. Valódi csak a mellékelt névjegyvel. 1 üveg 1 és 2 korona. 5 nagy üveg franco. Kapható a gyógyszerárakban, droguákban és fűszerkereskedésekben, valamint közvetlen: 12333

VÉRTES L. Sas-gyógysz. Lugoson,

Raktár DEBRECZEN: Dr. Rothschnek V. E., Tóth Béla Mihalovits István gyógyszerészeknél. — Főraktár BUDAPESTEN: Török J. győgsz. király-utca. — BECS. BEN: Alte k. k. Feld-Apotheke, Stefansplatz. — Észak-és Közép-Németország részére: Dr. Mylius Engel Apotheke, LIPCSE: Dél-Németország részére: St. Afra-682 Hof-apotheke, AUGSBURG.

KÖHÖGÉS,
rekedtség és elnyálkásodásnál
a torok és lélegzési szervek
minden zavarainál
melegen ajánljuk

EGGER
kitűnő hatású
mellpasztillát.

Kaphatók 25 és 50 kros eredeti dobozokban, minden gyógyszerárban és nevesebb gyógy fűszerüzletben.

Fő és szétküldési raktár
EGGERA. FIAI
Nádor-gyógyszertára,
683-30-8 Budapest, Váci körút 17

HIRDETMEÉNY.

A magyar osztálysorsjáték második osztályának húzása december 6-án kezdődik és december 14-éig tart. Vételsorsjegyek — a míg a készlt tart — és pedig:

- egy egész sorsjegy 80 koronáért,
- egy tized sorsjegy 8 koronáért és
- egy huszad sorsjegy 4 koronáért

az ismert elárusítóknál kaphatók, a kik egyszersmind mindenü felvilágosítással szolgálnak. Megrendelésekkel kérjük ezekhez (nem hozzánk) fordulni. Budapest, 1895. november 1-én.

Magyar osztálysorsjáték igazgatósága.

MÁR

1895. December hó 6—14-ig
ejtetik meg a

Magyar Osztály-Sorsjáték
Nagy nyereményhuzása,
melyben 21,499 pénznyeremény kerül

4 millió 332.000 korona
összértékben kisorsolásra, többek között egy 600,000 kononás jutalom 400,000, 200,000, 100,000, 50,000 stb. stb. koronás nyereményekkel.

A legnagyobb nyeremény **Egy Millió korona.**
a legszerencsésebb esetben

A sorsjegyek árai: 1 egész 40 frt. 1 tized 4 frt.
1 fél ⁵/₁₀ 20 frt. 1 huszad 2 frt.

(Biztonság okáért kérem a sorsjegyek küldését ajánlott levélben kérni. Az ajánlott levél portója fejében 15 kr., nyereményjegyekért 10 kr., összesen 25 kr. fizetendő.)
Ajánlja és szétküldi postautalvány ellenében vagy utánvétl is

Heintze Károly, főelárusító, BUDAPEST,
Szervita-tér 3. sz.

Hogy a tisztelt közönség különböző számokból álló több sorsjegy birtokában nagyobb nyereménykilátásokhoz jusson, 5, vagy ennél több sor-jegy vásárlásánál a legkülönbélebb számokat állítottam össze tetszés szerint egész, fél, tized és huszadokból.

— Sürgöny-czim: **Lottoheintze Budapest.** —

814-2-2

Debr

Előfizetés
Egész évre 1
Félévre
Negyedévre
Egy hóra
Egyes száma

Megjelenik minden
Vasárnap k

H

Még
embereink
zágrábi g
udvartart
a további
egymásu
gukat ul
házipolitik
tálták. N
sunk. Mi
védelmez
csattanós
az embe
körüli ak
dezzük:
ben rejlt
tételre, m
meg a gon
pont dor
politikus
tisztaság
mint a m
korláta s
van? Há
közjogi é
udvartart
tázhatatl
társadalm
korántsen
meggyőző
sem érin
követésér
mintha
választha

A nap
Century M
„Drawing
nyörködés
életet fejt
Alig v
foglalkozn
kicsit festé
dilettáns m
királyi csa
domásu do
nos szobro
tenberg he
gorázik.
Azok
ban irodal
nem mind
Byron és I
minden bol
csiszolt izl
utazás, a
kezés meg
pességüket
művészeit
keit már
nárók mag
képeket, s